

ЗЛОУПОТРЕБЕ УГРОЖАВАЈУ БЕЗБЕДНОСТ ГРАЂАНА НА ИНТЕРНЕТУ

Сајбер-напади из етера разарају неопрезне

Знате ли шта је „Нигеријска превара“? Јесте ли некад учествовали у лажној наградној игри? Користите ли исту лозинку за све налоге на друштвеним мрежама? Чувате ли ПИН-код у новчанику одмах поред картице? Ако сте на сва та питања одговорили с „да“, ви сте један од милиона преварених у такозваном сајбер-свету, који су нам створиле информационе технологије. Фишинг, интернет преваре, крађе података, лозинки, преузимање налога, само су део сајбер-криминала, који укључује и црну листу проституције, педофилије, трговине оружјем и дрогом.

Регистар националног интернет домена Србије (РНИДС) придружио се други пут Европском месецу сајбер-безбедности, панел-дискусијом под називом „Интернет безбедност 3 у 1“, организованом у Музеју науке и технике у Београду. Европски месец сајбер-безбедности током октобра спроводи Агенција ЕУ за безбедност мрежа и података (ЕНИСА), с циљем да промовише сајбер-безбедност међу грађанима да би променили свој став према електронским претњама и да им пружи најновије информације кроз едукацију и размену добре праксе.

Наш свакодневни живот све више зависи од безбедности

информација и доступности интернет сервиса. Купујемо, дружимо се, склапамо послове, делимо садржаје, одржавамо сајтове и стварамо базе података – и све то радимо преко интернета. А да ли размишљамо о безбедности, и колико?

Руководилац Сектора за ИКТ услуге РНИДС-а Жарко Кеџић објаснио је зашто данас сајбер-напад на критичну инфраструктуру неке државе може имати и снажнији ефекат од оружаног напада. Директор „Gerzic & Associates“ Лука Герзић говорио је о анализи безбедности националних интернет домена и кључним резултатима и препорукама. Истакао је да је само трећина националних домена хостована у Србији. Осим тога, већина података смештена на је сервере распоређене широм света, на чију судбину немамо утицаја.

Гошћа из словеначког националног интернет регистра Јасмина Мешић, координаторка националног програма едукације „Сигурни на интернету“, АР-НЕС СИ-ЦЕРТ, представила је њихову националну стратегију за сајбер-безбедност. У неколико спотова идентификовани су најчешћи начини преваре: од „Нигеријског принца у невољи“ до лажне банке. Кампању „Не буди магарца...“ словеначког регистра пратили су и префортманси глумаца у седам градова

Словеније, а међу промотивним поклонима нашао се и „лабело“ с поруком „Дели пољупце, не лозинке“.

Предавач на Факултету за медије и комуникације мр Николина Љепава говорила је о психологији нових дигиталних медија, анализирајући да ли се људи на интернету понашају другачије него у стварном животу, и како. Директор агенције „АгитПРОП“ Лазар Бошковић говорио је о спамовима, истичући да је 80 одсто поште коју добијамо путем интернета у ствари спам. Сувлашник агенције „Нотераге“ Милоје Секулић указао је на небезбедно понашања корисника на друштвеним мрежама.

Трећа сесија бавила се безбедношћу пословних корисника интернета. Директор компаније „Mainstream“ Бошко Радивојевић представио је у кратким цртама шта о безбедности треба да знају власници интернет портала и онлајн продавница. Администратор компаније „Лимундо“ за безбедност Јован Шикаћа говорио је о улози запослених, значају едукације и стварању културе интернет безбедности. Владимир Маринков из адвокатске канцеларије „Губерина-Маринков“ бацно је ново светло на правне аспекте безбедности на интернету.

И. Вујанов

Удвостручена малолетничка порнографија

Главни инспектор Одељења за борбу против високотехнолошког криминала (ВТК) Бранислав Веселиновић истакао је да се интензивира сарадња у циљу израде националне стратегије за сајбер-безбедност. Како је рекао, забележен је пораст броја кривичних пријава за приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију. У 2012. поднето је 16 кривичних пријава, од којих је 15 поднело Одељење за борбу против ВТК-а. У 2013. тај број је повећан 18 одсто, односно поднето је 19 кривичних пријава, од којих је десет поднело Одељење за борбу против ВТК-а. За првих осам месеци 2014. године број тих кривичних пријава у односу на исти период 2013. повећан је сто посто.

На територији Републике Србије су 2012. за фалсификовање и злоупотребу платних картица поднете укупно 172 кривичне пријаве, док их је 2013. поднето 605, што је повећање од 251 одсто! Од 1. јануара до 1. августа ове године поднета је 331 пријава за то кривично дело.

Графички приказ чувања података